

Muistio Vironmäen metsien ja soiden (Loviisa) luonnonarvoista

Keijo Savola, Lauri Kajander & Risto Mustonen 14.3.2013

Kohteen sijainti

Alue sijaitsee välittömästi Ruotsinpyhtään ruukkialueen ja taajaman itä-koillispuolella. Lännessä ja idässä alue rajautuu tiehen, etelässä asutukseen ja pohjoisessa nuorempiin talousmetsiin.

Kohteen kuvaus

Kohde on jaettu kahteen osa-alueeseen, joiden rajana toimii sähkölinja. Näiden lisäksi mukaan suojeluesitykseen on rajattu ilmakuivatulkinnan perusteella melko vanhapuustoinen Paaskoskentien itäpuolinen jokeen rajoittuva metsikkö ja rakentamaton joen ranta-alue.

Sähkölinjan eteläpuolinen alue

Osa-alueen arvokkaimmat metsäkuviot sijoittuvat alueen eteläosaan, jossa on jonkin verran ilmeisesti vanhoille hakamaille kehittyntä vanhaa lehtipuuvaltaista lehtoa sekä kuusivaltaisempaa lehtomaisen ja tuoreen kankaan sekametsää. Eteläosassa järeää lahpuuta on paikoin hyvinkin runsaasti ja puustoa monipuolistaa runsas järeän haavan esiintyminen. Myös järeitä koivuja, tervaleppää ja jonkin verran jalopuita (vaahtera, tammi, suurimmat halkaisijaltaan yli 30 cm) esiintyy paikoin. Eteläosan metsissä lahpuun määrä ylittää suurelta osin METSO-valintaperusteiden runsalahpuustoisten kangasmetsien I-luokan raja-arvon 10 kuutiometriä / hehtaari.

Osa-alueen lounaisosassa on vanha niitty, josta osa on nuorehkoa istutuskuusikkoa. Niityn laidoilla kasvaa joinkin verran jalopuita ja tervaleppää ja lännessä tien lähistöllä myös muutama omenapuu.

Pohjoisempana osa-alueella on lähinnä vanhahkoja kuusi- ja mäntyvaltaisia tuoreen kankaan metsiä, jotka ovat osittain melko tasa-rakenteisia, mutta joissa järeää lahpuuta on alkanut kehittyä. Metsän rakenne vaihtelee luonnontilaisen kaltaisesta erirakenteisesta vanhojen ylispuumäntyjen alle kasvaneesta kuusi-sekametsästä voimakkaammin harvennettuihin kuvioihin. Järeää koivua kasvaa paikoin runsaastikin ja paikoin myös haapoja. Lahpuun määrä ylittää enimmäkseen METSO-kriteereiden II-luokan raja-arvon 5 m³ / ha.

Kalliomäki osa-alueen pohjoisreunalla sähkölinjan kupeessa on melko tavanomaista mäntyvaltaista METSO-luokan II-III kalliometsää.

Sähkölinjan pohjoispuolinen alue

Osa-alue sisältää monipuolisia kangasmetsiä, lukuisia erillisiä, ojittamattomia korpipainanteita sekä eteläosassa sähkölinjan lähellä myös pienialaisesti kalliometsää. Soistuneisuus on yleensä levittäytynyt kartalla näkyvien korprien ympäristöön laajemmin kuin mitä kartalta hahmottuu.

Alueen kangasmetsissä on melko lailla yhtä paljon kuivahkoja ja tuoreita kankaita, lehtomaisia kankaita on määrällisesti hieman edellisiä vähemmän.

Osa-alueen kuivahkot kankaat ovat tyypillisesti rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia eli eriasteisesti kuusikoituneita, metsätaloudellisen uudistusiän saavuttaneita männiköitä tai mänty-kuusimetsiä, joissa kasvaa hieman koivua joukossa. Lahopuun määrän näissä metsissä on kartoitusajankohtana (kesä 2009) arvioitu vaihdelleen välillä 2-10 kuutiometriä/ha, yleensä lahopuuta on ollut noin 5 kuutiometriä/ha.

Osa-alueen tuoreet kankaat ovat niin ikään metsätaloudellisen uudistusiän saavuttaneita. Osa metsistä on rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia, osa on vanhojen harvennusten takia melko tasarakenteisia. Pääpuulaji on yleensä kuusi, mutta myös männyn osuus on paikoin huomattava, koivua on yleensä noin 5 %. Osa metsistä on selvästi soistuneita. Lahopuun määrä vaihtelee muutamasta kuutiometrillä noin 10 kuutiometriin hehtaarilla, keskimääräinen määrä on yleensä noin 5 kuutiometriä/ha.

Alueen lehtomaisissa kangasmetsissä kasvaa yleensä melko tasarakenteista, vanhaa kuusivaltaista puustoa. Lahopuuta on yleensä ollut vaihdellen 2-5 kuutiometriä/ha. Alueen eteläosan kallion koillispuolella kasvaa nuorta, harventamatonta monipuulajista lehtisekametsää (koivu, pihlaja, harmaaleppä, raita, haapa) osin soistuneella pohjalla.

Alueen korvet ovat vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltaisia neva- ja kangaskorpia. Rehevimmässä, ruoho- ja heinäkorpea lähinnä muistuttavassa korvessa osa-alueen keskellä kasvaa mm. korpikaislaa, terttualpia, kastikoita ja hieman hiirenporrasta.

Alueen lajisto

Alueen lajistoa ei ole selvitetty. Eteläisemmältä osa-alueelta on havaintoja vaarantuneesta liito-oravasta. Pohjoisemmalla osa-alueelta havaittiin kesällä 2009 alueellisesti uhanalainen metso.

Alueen merkitys METSO-kohteena ja muut luontoarvot

Kohteella on sen merkittävän pinta-alan ja monipuolisen metsäluonnon vuoksi huomattavaa metsiensuojeluarvoa. Arvoa lisää kohteen sijainti keskellä itälänsisuuntaista tärkeää metsäekologista käytävää Kymijoen ylitse.

Kohteen kangasmetsät jakaantuvat melko tasan luokkien I, II ja III METSO-edustavuusluokkiin, eniten on luokan II metsiä. Edustavimmat metsät painottuvat sähkölinjan eteläpuolella aluerajauksen eteläreunan lehtoihin ja muihin runsalahopuustoihin ja järeitä haapoja kasvaviin sekametsiin sekä sähkölinjan pohjoispuolisen osa-alueen pohjois- ja itäosien kuivahkoille ja tuoreille kankailla.

Alueen korvet ovat kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaisina edustavuusluokan I METSO-korpia.

Kohde on myös merkittävä virkistysalue aivan Ruotsinpyhtään ruukkialueen naapurissa. Suojeluesitykseen kuuluva alue on viimeinen laajempi yhtenäinen metsäalue muuten voimakkaasti hakatussa ruukkialueen lähiympäristössä. Alueen suojelu vaikuttaisi todennäköisesti suotuisasti myös Ruotsinpyhtään ruukkialueen merkitykseen matkailukohteena.

Tietolähteet

Kohteen pohjoisosan osalta päätietolähteenä on toiminut Keijo Savolan maastokäynti 4.7.2009 ja eteläosan osalta Lauri Kajanderin maastokäynnit 4.7.2009 sekä 12.3.2013 (jälkimmäinen yhdessä Risto Mustosen kanssa).

Valokuvia alueelta

<https://picasaweb.google.com/115193960351920303775/LoviisaRuotsinpyhtaaVironmakiAAhlstromOy>

Liitteet

Liitekartalle on rajattu METSO-suojelumielessä selkeästi arvokas kokonaisuus.

LISÄTIETOJA:

Lauri Kajander
metsävastaava
Luonto-Liitto ry
p. 045 1179 610
sposti: lauri.kajander@luontoliitto.fi